

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16725

Tarih : 26.02.2026

41838

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından* Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

Elektrik Piyasası Kanunu'nda Temmuz 2022'de yürürlüğe giren değişikliklerle, elektrik depolama tesisi kurmayı taahhüt eden firmalara; ihale ve yarışma yapılmadan, ölçüm zorunluluğunun dahi istenmeyeceği rüzgâr enerji santralleri ve güneş enerji santralleri (RES/GES) kurmaları için önlisans verileceği hükme bağlanmıştır. DEM Parti Kars Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit'in bir soru önergesine 21 Şubat 2025 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'nın verdiği yanıtı göre bu düzenleme kapsamında "*RES ve GES önlisansı kapsamında birbirinden farklı yaklaşık 1.500 şirket tarafından 5.968 adet başvuru yapılmış*"tır. Tek şartı, elektrik depolama tesisi kurma taahhüdü olan bu enerji lisansı kampanyasından faydalanmak isteyen; İstanbul, Ankara, İzmir ve Antalya başta olmak üzere çeşitli batı illerinden pek çok firma güneşlenme süresi uzun olan Diyarbakır ve Urfa'ya gözünü dikmiş; bu kapsamda Türk Telekom, İskenderun Demir ve Çelik AŞ (İsdemir), VBZ İnşaat, Çamlıca HES Elektrik Üretim AŞ, Varen İnşaat gibi firmaların Diyarbakır'ın Ergani, Dicle, Çınar, Çermik; Kulp gibi ilçelerinde kuracakları GES projeleri için arazi kiraladıkları ve peş peşe ÇED olumlu raporları aldıkları basına yansımıştı. **Ankara'dan peynir ekmek gibi dağıtılan bu enerji lisansları için "lisans alana ÇED bedava" yaklaşımıyla proje yapılmak istenen alanlarda; halkın görüşü alınmadığı, projenin yerel ekosistem ve geçim kaynakları üzerindeki olumsuz etkisinin hesaba katılmadığı ve Diyarbakır Sur'da yaşanan son örnekte proje alanının 1. derece arkeolojik SİT alanı olmasının bile önemi kalmadığını göstermiştir.**

Yukarıda anılan düzenleme kapsamında Zenkar Nak. İnş. Tem. Güv. Tar. Ve Pet. Ür. Ltd. Şti. de ZENKAR-1 Güneş Enerji Santrali projesi için Diyarbakır Sur ilçesi Kervanpınar köyünü seçmişti. Kervanpınar köyü sakinleri, yaşam alanlarını ve geleceklerini tehdit eden bu projeye karşı **itirazlarını defalarca dile getirmiş; 600 dönümlük arazilerinin 230 dönümüne yayılacak olan bu GES projesinin hemen yanı başındaki evlerine ve mezarlıklarına zarar vereceğini, mera alanlarının işgal edilmesiyle de tek geçim kaynakları olan hayvancılığın da bitme noktasına geleceğini ifade etmişlerdir.** Halkın bu hayati uyarılarına rağmen bu proje için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ÇED Olumlu kararı vermiştir. Ancak Diyarbakır Barosu Çevre ve Kent Hukuku Komisyonu tarafından yapılan açıklamalara göre, projenin uygulanmak istendiği alanın aslında **Gırap Bazar Yerleşim Ören Yeri** adıyla **1. derece arkeolojik SİT alanı olarak tescillenmiş**, ancak SİT ve tampon bölge sınırları projeyi koruyacak şekilde kasıtlı olarak kaydırılmış, bilirkişi raporlarının proje sahasında tarihi mozaik

kalıntıları tespit etmesine rağmen Diyarbakır Kùltür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü bu verileri görmezden gelerek sınırları kağıt üzerinde değiştirmiştir.

25 şubat 2026'da yurttaşların; arkeolojik SİT alanı ile mera alanlarını korumak amacıyla ZENKAR-1 GES projesine karşı başlattığı direniş karşısında olağanüştü güvenlik önlemleri alınmış, köy yüzlerce asker tarafından ablukaya alınmış, köyün giriş-çıkışı ile meralara, tarlalara ve kimi evlere keyfi şekilde ulaşım kapatılmıştır.

Bu bağlamda:

1. Kervanpınar köyünde yüzlerce askerle yürütölen giriş çıkış yasaklarının dayandığı yazılı ve resmi bir idari karar bulunmakta mıdır?
2. Köylölerin tarlalarına, meralarına ve evlerine erişiminin keyfi şekilde kapatılması hangi hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmaktadır?
3. Bir enerji şirketinin ticari faaliyetlerini korumak amacıyla kamu gücünün halkın hürriyetini kısıtlamak için kullanılması hakkında bir soruştırma açılacak mıdır?
4. Bölgede uygulanan güvenlik önlemlerinin hukuk devleti yerine şirket devleti mantığına hizmet ettiğini düşünöyor musunuz?